

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 180. szám
1990. július 23., hétfő

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101+20 forint
Ára 4,30 forint

Kormánypártok földpaktuma

Hektáronként 20 vagy 80 ezer forint? — Havel elnök Romániába készül — Kisgazda hétvége

Nem történtek eget rengető események sem a világ, sem a hazai politikában, néhány érdekesség azonban említésre méltó a rekkenő hőségben is, melytől nem csupán mi szenvedünk, hanem Európa más tájainak lakói is. (Franciaországban vizkorrólózt vezettek be több megyében; erre ott még nemigen volt példa.) Az afgán Nadzsib engedményekre kényszerült a polgárháború befejezése érdekében; a szovjet MIG-rakéta-program egyik vezető tudósa Izraelbe érkezett, no, nem tudományos küldöttség tagjaként, hanem mint kivándorolt; északi és délkeleti szomszédaink pedig csúcstalálkozóra készülnek, Havel ugyanis Romániába látogat.

Kétségtelenül a legfontosabb belpolitikai történés, hogy a kormánypártoknak sikerült végre megegyezniük a földkérdésben, hiszen, mint ismeretes, komoly nézetkülönbségek feszültek eddig e téren az MDF és a kisgazdák között. A részletekről ma sajtótájékoztatón számolnak be, s ezen derül ki, hogy a szükséges kompromisszum érdekében melyik félnek kellett többet engednie... A független szakszervezetek tömörítő liga tanácsülésén elítélték Nagy Sándort, aki a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia genfi közgyűlésén élesen bírálta a kormányt és a ligát. Szükségnek tartják a vállalati tanácsok felszámolását, és a minimálbérek 5700 forintra emelését is. Ez utóbbi nem is teljesen utópisztikus kívánság — talán.

Sandi István

Azé, aki megműveli?

Megegyeztek a kormányzó pártok parlamenti frakciói a földkérdést rendező törvénytervezet elveiben. A budai Agro Hotelben, a Hanns Seidel Alapítvány támogatásával rendezett háromnapos tanácskozás vasárnap zárt ülése után Zsirus Géza, a Független Kisgazdapárt parlamenti képviselője nyilatkozott erről az MTI munkatársának.

A pártok képviselői abból indultak ki, ami összeköti őket, s így sikerült a részletek között elfogadni. Így elvileg augusztus 20-ig elfogadható a törvény — mondotta —, aminek jelképes ereje is lenne. A föld csak azoknak, illetve azok örökösének jár majd ingyen, akiké volt a törvénysértő elvétel előtt. Az ország mezőgazdasági termelésének folyamatossága miatt maximálisan figyelembe vették a tárgyaló felek a földet ma is művelő, falun élő tsz-tagok és állami gazdasági dolgozók érdekeit. Racionális sorrend szükséges a földigénylések teljesítésénél — hangsúlyozta Zsirus Géza. Először azok kapják meg a földet, akik azonnal művelésbe is veszik, tehát a falun élő tsz- és állami gazdasági dolgozók. Akiktől elvették korábbi földtulajdonukat, azok ingyen nyerhetik vissza, mások viszont e körből kedvezményes összegért juthatnának földhöz. Az ebből nyert bevételből célszerű lenne kártala-

nítani vagy földvédelmi alapot képezni. Személyes becslésem szerint — mondotta — a silányabb földön 20-30 ezer forintért, a jobb termőföldön 40-80 ezer forintért juthatnának hozzá a gazdák egy-egy hektárhoz. Ezeket a földeket a magántulajdonon alapuló, önkéntes szövetségbe tömörítve, együttesen művelhetnék meg a családok. Így már szántóföldi növénytermelésnél is rentábilissá válhat a gazdálkodás. Nagy előny, hogy ezek a kis szövetségek jóval rugalmasabban alkalmazkodhatnak a bel- és külföldi piachoz, mint a tsz-ek, vagy az állami gazdaságok. Arra az észrevételre, hogy a haszonbérletbe kiadott földtulajdonok bérleti költségei megdrágítják a termelést, növelik a mezőgazdasági termékek árát, kifejtette, hogy végre a mezőgazdasági termékek önköltségszámításánál helyére kerül a föld használati értéke. Hangsúlyozta, hogy a tsz-ek, állami gazdaságok indokolatlanul nagy bürokráciájának leépítésével sokszorta több pénz takarítható meg, mint amennyivel ez a haszonbérleti díj drágítja a termelést. Zsirus Géza, aki részt vett a tanácskozáson, elhangzottakat összesítő és a megállapodástervezetet kidolgozó 9 tagú bizottság munkájában, elmondta, hogy a megegyezésről részletesen ma, tájékoztatják az újságírókat és a közvéleményt a Parlamentben.

Örültek a kisgazdák

Miniszteri vizit Szentesen

Gerbovits Jenő, kisgazdapárti tárca nélküli miniszter szombati napját vidéken, egészen pontosan Szentesen és Derekegyháza között töltötte. Az alföldi kisvárosban délután kezdődött naggyűlés — melyet a helybeli FKGP csoportja szervezett meg, meghozta kiválóan — zsúfolásig megtelt a Tóth József Színházterem, főleg a

környék gazdálkodó lakosságával.

Gerbovits úr itt tartott beszédében elárulta, hogy látogatása már a közelgő helyhatósági választásokra készülési jegyében szerveződött, azaz bizalmasan a közönség tudtára adta, hogy ő tulajdonképpen korteskedni jött. Hiszen — mint mondta —, az önkormányzat-

ban elfoglalt vezető szerepe a kisgazdáknek elsődleges biztosítéka lehet a földtulajdon-viszonyok normális rendezésének, feltéve persze, ha a Parlament ehhez a megfelelő törvényességi feltételeket megteremti. Erre a miniszter úr szerint minden lehetőség adott, hiszen a kormánykoalíció vasárnap Soltvadkerten megvitatta, pontosította és egyeztetette a kisgazdák által összeállított programot, egyben az operatív teendőket is megbeszéltek. A helyhatósági választások vidéken várható eredményeiről optimista feltételezést hallhattunk, talán kissé kevés utalással a gyakorlati tennivalókra. A

miniszterhez a közönség főleg a földtörvény részleteit firtató kérdéseket intézett. A válaszokból kiderült, hogy a reprivatizálásnak — mely az ország több részén már elkezdődött — nincs köze a használati joghoz, s hogy a jövőben az országban az egyedüli értékmérő a föld lesz, hisz már ma is mindenki a tulajdon eme formájára koncentrál. Megtorpanás csak a használatba vétel kezdetekor lesz, mert

a felzárkózás a szabadpiaci világhoz könyörtelen törvények szabályai szerint megy majd végbe.

A naggyűlés után a miniszter a város politikai vezetőivel találkozott egy jól rendezett és kellemes fogadás keretében, ahol a fentebb már említett témákat részletesebben megbeszéltek. Majd a Szentesen főterén összegyűlt, mintegy 100 főnyi tömeggel folytatott — közöttük elvegyülve — kötetlen beszélgetést, melynek során hívei korlátlan egyetértésükről és támogatásukról biztosították.

Kevés konkrét információ közlésével, ám ünnepélyes külsőségek között zajlott le a többfordulós találkozó, melynek során a miniszter úr nyilván meglepedéssel nyugtázhatta, hogy vidéken a kisgazdák bázisa továbbra is igen széles, megbízható, eltökéltségében pedig kiálló szilárd. Kérdés, hogy a helyhatósági választások mennyiben erősítik majd meg tapasztalatait.

Czegény József

MDF

Kampánynyitó Lakitelken

Kora reggeltől késő estig tartó falunapot rendeztek vasárnap Lakitelken. A zeneszórakozással kezdődő, tábori éjszakai hangulatú, táncmulatós, táncmulatós záruló egész napos júliusi egyben a Magyar Demokrata Fórum helyhatósági választási kampányának nyitánya is volt. A helyszíni megválasztása részben tiszteletadás volt Lakitelnek, a Magyar Demokrata Fórum bölcsőjének,

részben pedig annak a kifejezésre juttatása, hogy a legnagyobb politikai szervezet tisztában van a vidék jelentőségével. Az MDF változatlanul kötelezettségének tartja a legkisebb településeken élők sorsának jobbítását is. Az MDF nagyszabású politikai vitafórumát a törsdei szabadtéri színpadon rendezték meg.

(Az összeállítás a 2. oldalon folytatódik.)

Borisz Jelcin

Úrkutatásra egy rubelt se!

Borisz Jelcin arra szólította fel a nyugati országokat, hogy a hiteket ne a szovjet központi kormánynak adják, hanem Oroszország vezetésének rendelkezésére bocsássák.

A Kurier című bécsi lapban vasárnap közzétett interjúban az orosz Legfelsőbb Tanács elnöke felhívását azzal indokolta, hogy a szovjet központi politikai vezetés egyre veszít hatalmából, és tekintélyéből. — Ezzel szemben Oroszország vezetése, amely a valódi radikális reformok mellett foglalt állást, az ország demokratikus újjáéledésének garanciája — nyilatkozta.

A szuverenitás kinyilvánítása óta, mondta, Oroszország önálló bel- és külpolitikát folytat. Készek vagyunk bármely országgal szerződéseket kötni — tette hozzá. A gazdasági reformintézkedésekről szólva, közölte, hogy az Orosz Állami Bank már különvált a Szovjetunió Állami Bankjától, s folyik az orosz külkereskedelmi bank megalapítása. A pénzügyet minden ügyletet konvertibilis valutában bonyolít le.

Jelcin kijelentette, hogy Oroszország a jövőben nem fog pénzt befizetni a szövetségi költségvetésbe, anélkül, hogy tudná, azt mire költik. „Olyan haszontalan dolgokra, mint az úrkutatás, tőlünk nem kapnak egy rubelt se” — mondta, s bejelentette, hogy követelni fogják a katonai kiadások jelentős csökkentését is.

(APA)

Szeged passzol Darmstadthoz

— mondja Günther Metzger főpolgármester

Kelet felé a testvérvárosi kapcsolatok felvételét sokáig politikai érdekeknek rendelték alá. Ebből adódóan igen sok felülről elrendelt, formális, legtöbbször csak vezetői szinten tartott kapcsolatok születtek, és erőlködtek bizonyítani létjogosultságukat. Nem így az utóbbi idők kapcsolatkeresései. Ahogyan mifelénk mondani szokás: igazi alulról jövő kezdeményezés eredménye, hogy a június 14-i darmstadti aláírást szombaton este követte a szegedi szerződés-megerősítés, amely immáron hivatalossá tette Darmstadt—Szeged testvérvárosi kapcsolatát. A tanácsházánk dísztermében megrendezett ünnepi alkalomra — és ötnapos szegedi látogatásra — hivatalos küldöttség és turistacsoport érkezett hozzánk a 660 éves nyugatnémet városból. Günther Metzger főpolgármester vezetésével. Darmstadt első emberét — az új testvérvárosi kapcsolatok születésének napján — kértük interjúra.

mus nélkül nem létezhet partnerkapcsolat. Most, amikor lebontották a szögesdrótkerítést, amikor végre szabadon utaznak az emberek, amikor megnyílnak határok, Európa új korszak forrása lett.

— Miért éppen Szegedre esett a választásuk?

— Darmstadtban igen sok, Magyarországról — egészen pontosan Pécs környéki Gyömrőről — kitelepített német él. Ők kezdeményezték a magyar testvérvárosi kapcsolat felvételét. Pécs nem jöhetett számításba, mert nekik van NSZK-beli testvérvárosuk. A hozzánk érkező hírek szerint úgy ítéltük meg, hogy Szeged passzol legjobban Darmstadthoz. Hivatalos felkérésünkre szíves válasz érkezett, s amikor tavaly ősszel néhányan eljöttünk ide — minden kötelező udvariasság nélkül mondhatom — szerelem született első látásra. Az önkormányzat elbűvölt bennünket.

— A szerelem — még a hivatalos formák előtt — gyümölcsöző volt.

— Igen, hiszen már az elmúlt években aktív kapcsolat alakult ki a két város között. Nehéz lenne felsorolni, ki mindenki járt nálunk a szegediek közül, és fordítva. Elettékes kapcsolatok születtek, amelyek reményre jogosítanak: testvérvárosi kapcsolatunk igen tartalmasnak ígérkezik.

— Hírlik, hogy ön nem a vezetői szintű, protokolláris kapcsolatok híve. A közpolgári ismeretséget szorgalmazza.

— A városvezetők aláírta szerződéseket élettel megtölteni csak a városok polgárai képesek. Nekik kell kontaktust kialakítani, s a kapcsolatokat rokonszenvű, barátságos formálni. Ezért mi arra helyezzük a hangsúlyt, hogy a testvérvárosok polgárainak különböző rétegei — iskolák diákjai, művészek, kulturális csoportok, szakmák képviselői, a tudomány munkásai, a gazdasági élet értő emberei, sportolók és turisták — találkozzanak, ismerkedjenek, s ne csak a vezetők utazgassanak.

— Hangsúlyt helyeznek arra is, hogy terebélyesítsék a testvérvárosi kapcsolatokat.

— Ez tudatosán vállalt közvetítő- és segítőszerep, amit nagyon fontosnak tartunk. Mostani delegációnk

— A Kelet-Európában történt politikai változások befolyásolták-e döntésüket, miszerint magyarországi testvérvárost választottak?

— Még a magyarországi változások előtt gondolkodtunk egy magyar testvérvárosi kapcsolat felvételéről. A megvalósítást azonban kétségtelenül segítették, könnyítették a Keleten —, s így az önkormányzatban — történt igen jelentős változások, hiszen szabadság, liberalizmus, nyitottság és humaniz-

(Folytatás a 2. oldalon.)